

รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ PISUT MODEL PISUT MODEL TO QUALITY SCHOOL

1. โรงเรียนดีเด่น โรงเรียนบ้านท่าอุเทน

“ชนะเลิศเหรียญทอง : สถานศึกษายอดเยี่ยมประเภทประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านการบริหารจัดการ”

1.1) แนวคิด/เหตุผล/ความพร้อมในการเข้าร่วมการประกวด

รูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง เนื่องจากไม่มีการบริหารรูปแบบใดที่เป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับการบริหารโรงเรียน ดังนั้นจึงได้ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนบ้านท่าอุเทน และเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารโรงเรียนอื่นๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการต่อไป

1.2) แนวคิด/กระบวนการด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เป็นจุดเด่นคืออะไร

การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนบ้านท่าอุเทน ยึดหลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบมุ่ง

ผลสัมฤทธิ์ คิดค้นนวัตกรรมรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ โดยใช้ PISUT MODEL มาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา ทั้ง 4 ฝ่ายของโรงเรียน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงินงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

1.3) การบริหารจัดการดังกล่าวส่งผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างไร

โรงเรียนบ้านท่าอุเทนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน 4 ฝ่ายตามกฎกระทรวงศึกษาธิการกำหนดพร้อมกำหนดเป้าหมาย ขอบข่ายและระบุภารกิจในการบริหารจัดการไว้อย่างชัดเจนสามารถยืดหยุ่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม ยึดโรงเรียนเป็นฐาน กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น โดยใช้เทคนิค SWOT จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียน ใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) ตามเทคนิค 5 ใจ (ให้ใจ ได้ใจ ประสานใจ ให้กำลังใจ และดูแลรักษาใจ) ในการดำเนินงานนำไปสู่การปฏิบัติด้วยการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจหรือสิ้นปีการศึกษา มีการนำผลการประเมิน ข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผน ไปพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง เกิดผลการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาและชุมชน ทำให้มีผลงานเชิงประจักษ์

1.4) ผู้บริหาร ครู นักเรียนและบุคลากร องค์กรภายนอก มีส่วนร่วมในความสำเร็จครั้งนี้อย่างไร

ในการขับเคลื่อนการบริหาร การดำเนินงานต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จนั้น โรงเรียนบ้านท่าอุเทนให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม คุณภาพของงานเป็นการระเบิดจากภายในสู่ภายนอก คุณภาพของโรงเรียนต้องเกิดจากฝีมือของบุคลากรในโรงเรียน โดยบุคลากรภายนอกให้การสนับสนุน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนตระหนักถึงภารกิจอันสำคัญนี้ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของตนให้มีความพร้อมที่จะใช้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพศิษย์ คุณภาพของโรงเรียนและขยายผลสู่ชุมชนต่อไป

1.5) ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน อาทิ การจัดการศึกษา จำนวนนักเรียน

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนบ้านท่าอุเทน ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม รหัสไปรษณีย์ 48120 โทร 042-581297 Web-site : <http://www.thauthen.com/> E-mail : pisut11@gmail.com

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนรวม 234 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 13 คน

2. ผู้บริหารดีเด่น ดร.พิศุทธิ์ กิติศรีวรพันธุ์ ผอ.รร.บ้านท่าอุเทน

“ชนะเลิศเหรียญทอง : ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน”

2.1) แนวคิด/เหตุผล/ความพร้อมในการเข้าร่วมการประกวด

รูปแบบการบริหารที่เกิดจากการถอดบทเรียนของการบริหารจัดการโรงเรียนบ้านท่าอุเทน ที่ประสบผลสำเร็จจนมีผลงานในเชิงประจักษ์หลายๆ ด้าน ซึ่งในการส่งผลงานเข้าร่วมประกวดครั้งนี้ได้ศึกษาเกณฑ์และตัวชี้ต่างๆ พร้อมทั้งประเมินตนเองตามแบบการประเมินจากคู่มือการดำเนินงาน โดยทุกตัวชี้วัดมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก หลังจากนั้นจะเรียบเรียงผลงานเพื่อนำมาเขียนบรรยายตามเกณฑ์ที่กำหนด คือไม่เกิน 50 หน้า รวมภาคผนวกนอกจากนั้นก็ติดตามผลงานของผู้บริหารโรงเรียนต่างๆ ที่ส่งเข้าประกวดในกิจกรรมเดียวกันเพื่อวางแผนการทำงานต่อไป

2.2) ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

การบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ PISUT MODEL นั้นเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอย่างสมดุลรอบด้าน เพื่อให้ให้นักเรียนที่เป็นผลผลิต เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข เป็นรูปแบบการบริหารที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และเหมาะสมตามห้วงเวลานั้นๆ จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน ทำให้ได้นวัตกรรมรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนบ้านท่าอุเทน โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A ในการดำเนินงาน และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) ตามเทคนิค 5 ใจ (ให้ใจ ได้ใจ ประสานใจ ให้กำลังใจ และดูแลรักษาใจ) ทำให้การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย มีรายละเอียดของการพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของโรงเรียนโดยใช้เทคนิค SWOT Analysisจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทำให้ทราบถึงบริบทของโรงเรียนว่าขณะนี้อยู่ ณ จุดใด (Where are we now?) เพื่อจัดลำดับความสำคัญและกำหนดกรอบในการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการวางแผน (Plan) เป็นการออกแบบนวัตกรรมรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ PISUT MODELที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านท่าอุเทน จากผลสรุปของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคการพัฒนาโรงเรียนในขั้นตอนที่ 1 โรงเรียนคุณภาพจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและ

แนวทางการดำเนินงานในอนาคตที่ชัดเจน จึงต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ให้มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ๆ ที่มีความท้าทายต่อโรงเรียนด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งภายในและภายนอก เพื่อการพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณภาพ (Quality School) ว่าเราจะไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้อย่างไร (How do we get there?)

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อนำนวัตกรรมรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ โดยใช้ PISUT MODEL ไปใช้ดำเนินงานในทุกภาคส่วนโรงเรียน คุณภาพต้องมีการกำหนดแนววิธิดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต เน้นการพัฒนาศักยภาพของคนให้สามารถพัฒนานวัตกรรมมีการทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างคุณค่าให้กับโรงเรียนผ่านกระบวนการจัดการความรู้ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ในประเด็นจะต้องทำหรือเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อไปถึงจุดนั้น (What do we have to do or change?) การนำนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ PISUT MODEL ไปใช้ในโรงเรียนบ้านท่าอุเทนนั้นเป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีโครงการ/กิจกรรม ระบุขั้นตอนการดำเนินงานแบบ P-D-C-A อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับรูปแบบของนวัตกรรมการบริหารที่กำหนดไว้ โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

P : Participative Management (การบริหารแบบมีส่วนร่วม) เป็นการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามเทคนิค 5 ใจ

I : Information Management (การบริหารข้อมูลสารสนเทศ) เป็นการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยเพื่อวางแผนในการพัฒนาคุณภาพของงาน

S : Strategic Management (การบริหารเชิงกลยุทธ์) เป็นการบริหารคุณภาพโรงเรียน โดยเริ่มจากการศึกษานโยบาย จุดเน้น กลยุทธ์ของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อ 1) จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) 2) การปฏิบัติการ (Take Action) 3) การประเมินผล (Evaluation)

U : Unit Management (การบริหารงานทั้งหน่วยงาน) เป็นการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management) เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

T : Team Work (การทำงานเป็นทีม) เป็นการทำงานโดยผู้บริหารโรงเรียนกระจายอำนาจให้ครู บุคลากรทางการศึกษาได้มีโอกาสเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงาน มีบรรยากาศในการทำงานที่เป็นแบบเปิด สร้างทีมงานที่มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีคุณภาพและสมรรถนะสูง ส่งเสริมการเรียนรู้ของทีมงานเพื่อขับเคลื่อนสู่โรงเรียนคุณภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตรวจสอบ (Check) เป็นการประเมินผลและตรวจสอบการบริหารโรงเรียนจากการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ PISUT MODEL โดยยึดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในพื้นที่กำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (BSC)

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action) เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริง (Reflection) โรงเรียนคุณภาพต้องมีการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน ดำรงรักษาให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ด้วยการนำผลการประเมินการเป็นโรงเรียนคุณภาพโดยยึดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในพื้นที่ทั้ง 4 ด้าน จากการใช้นวัตกรรมรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ PISUT MODEL มาวิเคราะห์และสะท้อนผลการดำเนินงานตามสภาพจริง (Reflection) เพื่อวิเคราะห์ว่ามีปัญหา อุปสรรคที่ควรแก้ไขและพัฒนาหรือไม่ ถ้าหาก “ใช่” ก็จะทำปัญหา อุปสรรคที่พบมาเป็นสิ่งที่ต้องแสวงหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุงในขั้นตอนของการวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอีกครั้ง ถ้าหาก “ไม่ใช่” แสดงว่ารูปแบบนวัตกรรมการบริหารโรงเรียนคุณภาพ โดยใช้ PISUT MODEL บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่และขยายผลการดำเนินงานสู่โรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อพัฒนาสู่ความมีคุณภาพที่ยั่งยืนต่อไป

2.3) เอกลักษณ์/จุดเด่นของนวัตกรรม

เป็นนวัตกรรมสังเคราะห์ขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีการบริหารที่ประสบผลสำเร็จทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นการยืนยันความน่าเชื่อถือของนวัตกรรมการบริหารที่สร้างขึ้น และชื่อของนวัตกรรมมีความสอดคล้องกับชื่อของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานและการใช้นวัตกรรมบริหารให้ประสบผลสำเร็จ จึงถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของนวัตกรรมชิ้นนี้

2.4) นวัตกรรมมีผลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

- 1) นักเรียนเป็นคนดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา 8 ประการ มีจิตสำนึกสุจริต 5 ประการตามคุณลักษณะนักเรียนของโรงเรียนสุจริต และมีค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ
- 2) นักเรียนมีผลงานด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา นันทนาการ
- 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นเรียน ผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4) โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนและประชาชน สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อาชีพ วิถีชีวิตความเป็นไทย การพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ที่เป็นสากล มีความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน มีการดำเนินงานตามกิจกรรมโรงเรียนอาเซียนสอนภาษาเวียดนาม ภาษาอังกฤษ ภาษาลาว
- 6) ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นมืออาชีพ มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพงาน PDCA มีการกระตุ้นการทำงาน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ครูทุกคนผ่านการอบรมและทดสอบ UTQ ตามโครงการพัฒนาครู ทั้งระบบและผ่านการอบรมพัฒนาเพื่อพัฒนาตนเองมากกว่าคนละ 30 ชั่วโมงต่อปี
- 7) โรงเรียนได้รับการพัฒนาให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน มีบรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเป็นโรงเรียนปลอดภัยเสถียร พัฒนาเป็นสวนสาธารณะ และลานกีฬาของชุมชน
- 8) โรงเรียนสร้างภาคีเครือข่ายร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่หลากหลายจากทุกภาคส่วน
- 9) โรงเรียนมีการพัฒนาระบบบริหาร ระบบประกันคุณภาพภายใน สร้างและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการสู่การสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยใช้ PISUT MODEL มีผลงานเป็นที่พึงพอใจของชุมชน
- 10) โรงเรียนมีผลงานเชิงประจักษ์ ดังนี้
 - ปี 2554 โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนดีใกล้บ้าน(ในฝัน รุ่น 2)
 - ปี 2555 โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร
 - ปี 2555 ชนะการประกวดส้วมสุขสันต์ ระดับ สพฐ.
 - ปี 2555 รางวัลชมเชยอันดับ 1 โรงเรียนพระราชทาน
 - ปี 2555 นักเรียนรางวัลพระราชทาน
 - ปี 2556 รัตราพพระราชทานบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
 - ปี 2556 โรงเรียนพระราชทาน ประถมศึกษาขนาดกลาง
 - ปี 2557 สถานศึกษารางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ด้านบริหารจัดการยอดเยี่ยม ระดับชาติ รางวัล OBEC AWARDS
 - ปี 2557 ผู้บริหารโรงเรียนรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนยอดเยี่ยม ระดับชาติ รางวัล OBEC AWARDS

